

PERIÒDICH SATIRICH,
HUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

NARCÍS MONTURIOL.

Sense protecció ni bombo,
sense l' apoyo oficial,
ab lo seu famós *Ictíneo*
va ensenyá 'l camí al *Peral*.

SILUETAS.

UN PINTOR CATALÁ.

Si algun día aneu á visitar lo migrat museo de Pinturas de la escola de Bellas Arts, instalat en lo segon pis de la Llotja, fixéuvs en un quadret de petites dimensions, que á pesar de representar una escena catalana pels tipus y 'l color local de la composició, porta un títul castellá. Nom castellá tenia també l' autor del quadret ab tot y ser fill de Catalunya.

Lo quadro 's titula *Los celos*; l' autor s' anomenava *Escobedo*

L' assumpto es senzill y bèn sentit. Un recó de carrer de una vila del Principat á la llum clara y alegre de un cel sense núvols, claror de día de festa. Tres personatjes: una nena y un fadrí festejan descuidats á la porta de casa d' ella mentres avansa cap á la parella enamorada, cautelós, ab l' ira y l' amargura retratadas en lo semblant, un altre fadrí devorat per la passió de la gelosia.

Res més que aixó.

Es aquell quadro lo preludi de una escena violenta, que s' endavina fàcilment. Aquells dos minyons enamorats de la mateixa dona no caben al mon; y 'l sol brilla espléndit y 'l cel es transparent y alegre; pero l' home gelós es cego per tot, menos per la passió que 'l domina y l' avasalla.

L' efecte es complert y *frappant*.

Encare recódo 'l que produhí fará vintitres ó vintiquatre anys, al exposarse 'l quadro per primera volta, entre las pocas personas que á las horas mostravan gust per las obras artisticas. L' exposició tingué efecte en lo segon pis de la Llotja, á falta de altre local més apropiat. No s' havia aixecat encare aquell edifici provisional

destinat á exposicions en lo Passeig de Gracia, cantonada á la Gran via, sobre l' emplacament del palau de D. Frederich Marcet y de la fotografia de Andouart, ni ningú somiava en las interessants exhibicions semanals de ca'n Parés.

Lo quadro d' Escobedo va fer cop, y més encare al saberse que l' autor era un jove, casi un noy.

—¿Quí aixís comensa, ahont arribará?—deyan los visitants de aquella modesta exposició.

¿Ahont arribará?

Aquesta pregunta, que artísticament no ha tingut resposta, ni la tindrà, perque 'l quadro á que 'm refereixo havia de ser l' obra darrera del seu autor, es lo que m' ha mogut á bosquejar la figura de un artista catalá, qu' era al mateix temps un tipo originalíssim, avuy poch menos que olvidat ó desconegut.

Qui vulga detalls íntims de Escobedo dirigescas als germans Vallmitjana que l' havían tingut al seu estudi. Era lo que vulgarment se 'n diu un *trotla*; pintor, escultor... y pinxo, tot en una pessa. Possehia un geni fresch, espontáneo, nadiu, y un caràcter de bohemí elevat á la quinta potencia. Treballava á intermitencias y á intermitencias també s' entregava á las més extranyas aventuras.

Tan prompte se 'l veyá pèls carrers ab espardeyas, brusa, faixa y ab la gorra sobre 'ls xavos y 'ls xavos sobre 'ls polsos, com vestint bata y casquet contemplat á tall de gran senyor als transeunts de la Rambla desde un balcó de la Fonda de las Quatre Nacions ahont havia anat á gastar los únichs 4 duros que tenia. Quan se li acabavan los quartos, tornava al taller, y allà ho animava tot ab las sèvas bonas sortidas, ab la sèva despreocupació, ab las sèvas extravagancias.

Un día va compareixhí ab las mans totas talladas: s' havia batut á ganivet, *mano á mano* ab un pinxo.

Un altre día estant casi llesta una estàtua—crech qu' era la de Sant Jordi—una de las preocupacions dels germans Vallmitjana era l' espasa que blandia la imatge, feta de una pessa del mateix bloch de marmol.

—¡Cuidado ab l' espasa!—deya 'l mestre als seus fadrins.

Y Escobedo ó atolondrat ó intencionadament pega cop d' escarpa ran de la mà del Sant y la ditxosa espasa objecte de tantas y tan exquisitas atencions, cau á terra feta á micas.

Gran desesperació dels Vallmitjanas, mentres Escobedo tot tranquil exclamava:

—Una hora ó altra s' hauria trencat; pòsinli de ferro que no 's trencará.

Llavors se vejé que Sant Jordi feya més upa ab l' espasa de ferro que ab la de marmol, y desde aquell día adoptaren los Vallmitjanas pera las sèvas estàtuas l' us dels accessoris naturals que després han seguit tots los escultors de la terra.

Escobedo era un xicot de rauxas. Será tal vegada que per tenirlas era artista: pero lo cert y evidentes que per haverlas tingudas deixá de serho.

¿Cóm succehí aixó? Vaig á contarho.

A mitjans de l' any 1867 no 's parlava á Barcelona sinó de la Exposició universal de París. Se contavan tals maravellas del gran certámen, que 'l no anarse'n á París de correguda sols dos cau-

sas podían impedirho: ó sobra de ocupacions ó falta de medis.

Escobedo digué un día als seus amichs de café:

—¿Qué no ho sabéu? Me 'n vaig á París.

Y quan tal deya, anava tronat de roba y escurat de butxaca, com de costum.

—No 'us ne riguéu—afegia Escobedo—vaig á París, demá tindré 'ls quartos pèl viatge... He descubert una mina.

Y en efecte, l' endemá vestia un terno nou y granejaba qu' era un gust. Ningú més alegre qu' ell, parlant de l' anada á París.

—¿Pero de ahont haurán sortit las missas?—se preguntavan los que sabían los apuros metálichs que passava sempre aquell xicot original. Perque una cantitat com la que 's necessitava pera ferse un vestit nou de trinca y empendre un viatge tan llarch, lo qu' es Escobedo no se l' havia vista may.

Prompte sortiren de duptes, al saber qu' Escobedo estava tancat á la Ciutadela.

S' havia venut. Per agafar una picossada s' havia fet soldat de l' Habana. Es de saber que á las horas l' exercit de Ultramar se formava de voluntaris ó tan per cap. Lo càlcul d' Escobedo era molt senzill: enganxarse, cobrar lo premi y tocar pirandó. Era aquest un medi indirecte de ferse pensionar per l' Estat.

Pero 'l perdé la sèva imprevisió, la sèva lleugeresa de caràcter, la calma y la tranquilitat ab que 'l día mateix d' enganxarse estrenava un vestit, se feya veure per tot arréu y parlava á tothom de la sèva anada á París.

Hasta la manera com van detenirlo proba la ignocencia y l' atolondrament de Escobedo.

Passava tot tranquil pèl carrer de Jaume I, quan un tipo mal-carat que feya estona venia seguintlo, se li acostá y li preguntá:

—¿Vosté es Escobedo?

L' interpelat respongué, fent l' orni:

—Me déu pendre per altre.

—¿De manera que no es vosté 'l pintor Escobedo? Ho sento molt. Jo só criat de D. Fulano de tal (aquí 'l nom de una persona molt coneguda y acaudalada) y 'l meu amo que té noticia del viatge del Sr. Escobedo á París, desitja que avants de anarse'n li pinti 'l retrato.

La fesomia d' Escobedo s' anava trasmutant, per efecte de la vanitat y de l' esperansa de guany, convensut de que totas las rifas li queyan en un día.

—Y no cregui: es tal l' empenyo del meu amo—continuava 'l desconegut—que m' ha donat ordre de no tornar á casa sense acompanyarli al pintor Escobedo, lo qual vol dir que lo qu' es lo retrato li pagaré bè.

Escobedo, al sentir aixó va entregarse com un anyell.

—Vaja, donchs: anem á veure 'l seu amo—va dir.

—¿De manera que vosté es Escobedo?

—Sí, senyor.

Pochs moments després, custodiat per dos celadors, lo desventurat pintor era conduhit á la Ciutadela.

¿Desventurat he dit?

No senyors. A Escobedo res li feya res. Quan enterats del fet varem anarlo á veure, lo trobarem en lo pati del quartel, vestint pantalons y brusa de vions, calsant borceguís de munició, l' artística caballera aixollada, la gorreta de quartel posada

de costat ab la borla que li queya en línia recta com lo plom de un nivell de mestre de casas. Com si tota la vida hagués sigut soldat, jugava á pilota ab los seus companys y 'ls distreya y 'ls feya riure ab las sevas ocurrencias.

Ab un trós de carbó havia trassat la caricatura del coronel, del capitá, del tinent, de aquest reen-ganxat... de aquell altre... Quatre ratllas plenas de intenció, y tota aquella patuleya de gent aventurera y ordinaria celebravan ab sas riallas l'habilitat del artista. Y ell estava allí com al café entre 'ls seus companys, alegre, animós, fresch y seré, sense recordarse ni del seu passat, ni del seu porvenir.

—¿Y donchs, que ja no vas á París?—li preguntá un amich, ab ironía.

Y ell respongué:

—No, noy, he cambiat de rumbo. Si voléu res per la Habana, demá marxém.

Y rihent y bromejant, afegía:

—¡Qui sab! Potser de aquesta feta arribaré á general. ¡Qué dimontri! De més verdas se 'n maduran.

Lo sentirlo dava pena y al mateix temps feya riure.

Marxá á la Habana: passaren mesos y anys, y no se sabia res del pintor catalá. ¡Bonich tipo era ell, per recordarse dels que deixava darrera y escriure una carta als seus amichs de Barcelona!

La primera noticia que aquí arribá sigué la de la seva mort... Una mort trágica, sarcástich coronament de una existencia tan despreocupada.

La insurrecció cubana havia pres un increment considerable: la isla de Cuba anava convertintse en cementiri dels soldats peninsulars. Tal vegada 'l caràcter aventurer d' Escobedo comportava ab gust aquella existencia sembrada de perills y de fatigas; l' artista s' havia tornat soldat, ab aquell dó de aclimatació propi de tots los sers aficionats á las aventuras.

Escobedo, á qui 'ls perills ordinaris de la guerra devían semblarli poch, arbitró un medi de distingirse y proposá als seus gefes immediats passarse al enemich, mantenir ab los espanyols un bon sistema de confidencias y preparar aixís una sorpresa decisiva. A la guerra com á la guerra.

Posá en planta 'l seu projecte; pero víctima de desconfiansa y de las sospitas dels insurrectes cubans, sorprés tal vegada per efecte de la seva lleugeresa característica, un día fou *matxetejat* sense misericordia y ab encarnissament, al istil de aquella terra.

Aixís acabá aquell jove que bèn encaminat hauría pogut donar días de gloria al art y á Catalunya. Los ossos del autor del quadro *Los celos* quedaren insepults en la manigua.

P. DEL O.

UN TIPO.

SONET.

(A 'LS AMICHS DEL «CAFÉ DE NOVEDATS.»)

¡Qué mono! ¡qué bufó! ¡qué bèn plantat!
 ¡quin gust en lo vestir més escullit!
 ¡quin ademán més noble y distingit!
 ¡quin front més espayós y despejat!
 ¡Veyéulo com s' explica de bon grat,
 com diu sens deixar dir! ¡com de son pit

ne surten las rahons! y ¡qué aixerit y qué viul! ¡qué xistós y qué *enllustrat!*

—Bè ¿quí será aquest tipo? ¿quí es aquest? ¿un enginye? ¿un artista? ¿un adbotat? un títol académich recient fet?

—Donchs, res d' aixó, no ¿ho heu endavinat? Puig es sencillament un estudiant que 's guanya las garrofas afeitant.

T. Doy.

LA MÉVA TAULA.

¡Es dir, mèva...! tan com mèva, no ho es pas; pero á tots los que aném al café 'ns passa lo mateix: al cap d' un quan temps d' assentarnos en un recó determinat, ja 'l considerém com nostre.

Per xó de la taula ahont acostumo á pendre cada vespre café, 'n dich *la mèva taula*.

¡Es una gran taula! no per la extensió que tè, sinó pèl lloch ahont está colocada. Al darrera hi tinch la paret, la qual me salva de que la gent, al passar y traspasar, me molesti ab los colzes ó ab los bastóns. Al davant hi ha una columna; deliciosa pantalla que 'm permet amagarme, si 'm convé, y 'm deixa véureho tot, sense ser vist.

¡Y devegadas se veuen unas cosas als cafés!

Regularment tocan las nou quan prech possessió de la cadira que 'm correspón en la mèva taula.

Los demès socios—tres ó quatre bellas personas que seuen á prop meu cada vespre—ja hi son. Si algún intrús tracta de pèndrem lo puesto avants d' anarhi jo, may falta algún vehí que 'm defensa 'l lloch, posant lo barret sobre l' assiento, y dihent al passavolant que pretén profanarlo:

—Dispensi, aquesta cadira está ocupada.—

¡Com ja saben que jo no puch tardar gayre y no 'ls faré quedar malament!

Cinch minuts avants, cinch minuts enrera, á l' hora de costum jo may falto.

Es casi bè l' única puntualitat que 'ns queda á la generació actual: la puntualitat en apar al café.

Hi ha mils y mils personas que faltarán ab la major frescura al més solemnes compromisos; ¡pero faltar al sagrat, al ineludible deber de ser al café á l' hora de costum..! ¡May!

Los meus vehins, los meus amichs de taula, son com ja he dit, uns galans subjectes.

Fa alguns anys que preném café junts y hem intimat bastant, ab aquella intimitat superficial propia d' una taula de café.

Al principi ni apenas nos saludavam; després vam anarnos franquejant de mica en mica, y avuy qualsevol que 'ns vejés se creuria que som tots d' una mateixa familia. Y hasta cert punt ho som: formém una familia que tè per casa payral lo márml rodó d' una taula.

L' un se diu senyor Ramón, l' altre Pepet, n' hi ha un que li dihém lo sombrero perque tè una sombrero, y per fi 'l quart ni se com se diu: es un minyó molt de la flamarada y no l' anomeném més que pèl motiu que li hem tret: lo *federal*.

Quan arribo, casi sempre 'ls trobo en la mateixa situació: 'l *federal* está predicant, dihent pestes del govern: lo senyor Ramón se l' escolta, xuclant pausadament un puro de deu céntims; en Pepet li fa la *cuantra*—com diu ell,—y 'l sombrero apoya al *federal*, nó per esperit de partit, sinó

COSAS PASSADAS DE MODA.—LO SERENO.

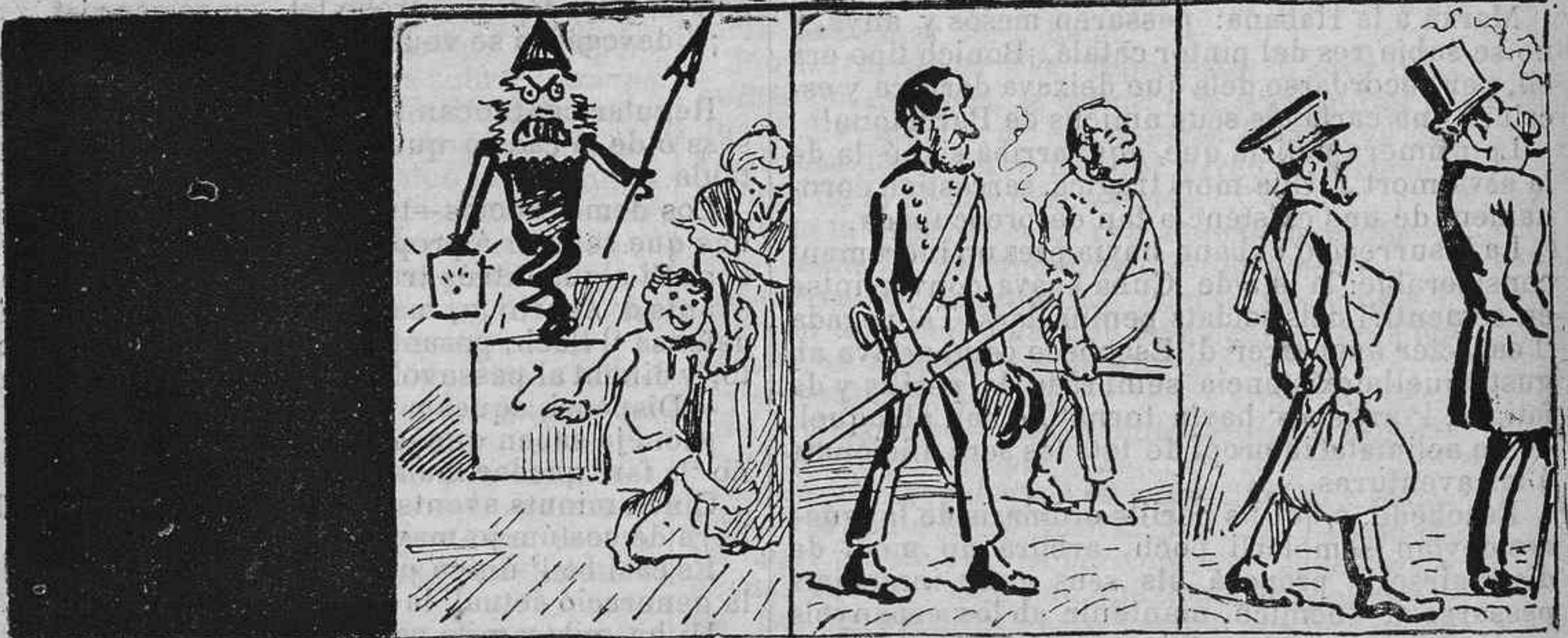

Cantar las horas, avuy que tothom tè rellotje, fa molt poble de per munt.

Cantant, serveix de avís als lladres quan van á robar...

... y quan son á dins, saben quan ja ha passat y poden sortir.

Devegadas cantan tan d'esma, que diuhen sereno y está nublado... ó vice-versa.

Lo mes bonich es quan un surt á buscar un sereno... y no veu ningú.

Avantsal menos feyan la pòr á las criaturas: ara... ni per aixó serveixen.

No més son bons pera allargar las professóns...

... y per fer de criats als concejals, pagant nosaltres.

perque diu que desde que hi ha aquest govern ven méns barrets que avants.

Pero por xó la polémica no dura gayre. Lo *federal* ja sab que no convencerá á n' en Pepet, lo sombrero se resigna á vendre menos sombreros que antiguament, lo senyor Ramón se cansa d' escoltar una controversia que no comprén prou bè, y al fi 'ns aboquem á una conversació més simpática y agradable, á la xismografia inofensiva.

Lo *federal* - com lo més desbaratat de tots—es sempre 'l que dispara 'ls primers tiros.

Pero son uns tiros que no fereixen: no tenen bala.

—Reparin,—comensa dihent,—ja ha arribat la *llorito*, allí, sota aquell mirall.—

La *llorito* es una senyora que vè cada vespre y que nosaltres hem batejat ab aquest nom, per lo abigarrat y llampant del seu vestit, vert, vermell y blavòs.

—¡Ja es una bona ocurrencia!—anyadeix lo senyor Ramón:—No sè perquè aquesta dona ha

d' anar sempre ab aquestas coloraynas... ¡Sembla un mostruari de tintorería!

—¡Apa!—salta en Pepet—¡ara entra la *sagrada familia*! Avuy encara van més serios que de costum.—

Son un marit y muller que solen venir acompanyats del seu fill. Ell porta una barba llarga y venerable, que li dona ayres d' apóstol; ella sembla una estatua de la resignació; lo noy tè una cara tan tonta é insignificant, que si en lloch de ser persona fos número, sería un zero.

Cada vespre fan lo mateix. Arriban, sense dir una paraula; s' assentan, sense dir una paraula; prenen café, sense dir una paraula; pagan, s' alsan y ab la mateixa gravetat, se 'n van .. sense dir una paraula.

Lo *federal* volía que 'ls diguéssim *los tres muts*; pero en virtut del seu aspecte patriarcal y místich, la majoría va acordar que 'ls titularíam *la sagrada familia*, y aixís ha quedat establert.

Després de murmurar nos posém á admirar.

Sent tots nosaltres homes, ja 's comprén que lo nostra admiració 's dedica á las donas

N' hi venen de molt guapas y per tots los gustos.

Lo sombreroer está enamorat—platónicament, per supuesto—d' una, molt grassa, que sol colocalse ab lo sèu marit dugas taulas m' s enllá de la nostra.

En Pepet tributa la sèva admiració á una senyoreta que á la qüenta festeja ab un jove que sempre l' acompanya.

Lo senyor Ramón, com home més práctic, s' encanta ab tres ó quatre, de diversas edats y dimensions.

Y 'l *federal* se dedica á cantar las alabansas d' una mossetona morena, sapa-da, de bons colors y que generalment va bastant escabellada.

—¡Quín tipol!—diu devegadas lo xicot—¡quín tipol! ¡M sembla que ha de ser federal!—

Quan tocan las onze, mica més mica menos la mèva taula queda deserta.

Cadascú paga 'l sèu café, 'ns doném las mans... ó no 'ns las doném, y xano, xano, 'ns dispersém pera tornárnoshi á trobar l' endemá á l' hora de reglament.

Hi ha días—encare que raras vegadas—en que al sortir del café doném un parell de toms per la Rambla.

Llavoras enrahoném de la vida y dels ideals del home. Toquém totas las teclas, ferím totas las fibras, corrém tota la escala de las pasions; pero sempre acabém ab la mateixa conclusió:

—Gran cosa es la gloria, l' amor, la riquesa, 'l poder, lo talent, la ciencia... pero per nosaltres no hi ha res com la nostra taula de café.—

Es dir, la mèva.

A. MARCH.

ÍNTIMAS.

¿Preguntas qu' es un petó?
¿no ho sabs...? ¡si que 'm maravella...!
escóltaho á cau d' orella;
un petó... donchs es aixó.

¿Te 'n recordas d' aquell día
qu' á la iglesia 't vaig trobá
mentres besavas la má
d' un sacerdot que hi havia?
¿Te 'n recordas, qu' al instant
de besarli, m' hi acostava
y també sa ma besava
delirós y ab plaher gran?
Tu 'm vas dí, entre cosas varias
qu' era estrany qu' alló hagués fet
quedant del tot satisfet
sent mas ideas contrarias.
Jo 't digui:—Nena, no acabis,
puig si aixís m' has vist obrá,
era qu' al besar sa má
besava 'l bés dels teus llabis.

Jo 't vegí ma dolsa aymía
vora un margenet sentada,
de llavors l' ànima mia

LA ROSETA.

Si aquest més, segons lo ditxo,
cada gota val per mil,
¿no 's dich res de la Roseta...!
¿cóm brotará aquest Abril!...

malalteta está d' amor.
Fent un ram de violetas
jo 't vegí tan falaguera,
qu' entremitj de las floretas
vas posarhi lo mèu cor.

Cada jorn, ma dolsa aymada,
quan lo sol se 'n va á la posta
vora 'l margenet sentada
m' esperavas de bon cor.

Cada flor que tú cullías,
ta boqueta un bés li dava...
¿Quántas voltas recullías
de mon llabi 'l bés d' amor.

M. VALLS.

DESGAVELL.

Ja tenía rahò Mr. Pelletán:
«El mundo marcha.»

Marxa tan depressa y ab tan brillo, que dintre de poch serà á can Pistras... ó potser més lluny.

No 's veu altra cosa que desgracias, disbarats é inconveniencias.

Y no 's creguin que 'm refereixi exclusivament á Barcelona y á n' en Rius y Taulet. Parlo en general. Espanya, Europa, 'l món; tot está perdut.

A Inglaterra hi ha un home que 's dedica á estripar donas.

—¡Menos mal!—dirán los enemichs del bello-sexo.—¡Si no estripara més que donas... encare encare!

Pero aixó es un trist consol: qui fa un cove, fa un cistell; qui malmeta una dona, pot també desbaratar un home. ¡Deu nos guart de nosaltres lo dia que 'l destripador acabi la primera materia!

A Alemania un socio ha exterminat tota la seva familia, per motius... de familia.

A Santander un fulano ha assessinat á un que passava pèl carrer..., per divertir-se un rato.

A Valencia han colocat un petardo darrera la creu del altar:

Aquell ditxo: *Darrera la creu, lo diable, es mentida: darrera la creu... 'l petardo: aixís s' ha de dir.*

A la falda de Montjuich un jove mata á un company.

Al carrer del *Notariado* un altre assessina al fill d' un porter...

¿Ne volen més de desgracias?

Si per cas demanin, que més aviat los faltará á vostés paciència pera sentir-les, que á mí tinta pera explicar-les.

—Y bueno—diuhen aquests que saben de qué se las heuhen;—¿quí 'n té la culpa d' aixó? 'L govern d' Espanya que no castiga ab prou severitat y energia.—

Poch á poch: si aixó es veritat, la culpa no es sòls del govern d' Espanya, sinó del de Fransa, del de Inglaterra, del de Alemania, del de Russia, de tots los governs del món y demès reyalmes.

Perque aquests disbarats no 's veuhen únicament á Espanya sinó á tot arreu.

¡Cuydado que á Alemania hi ha un govern serio!

¡Cuydado que á Russia 'n penjan de nihilistas!

Donchs com més castigan, més tragerias se veuhen.

Hi ha que desenganyarse. La causa de las des-

gracias que presenciém no está en la perversitat dels homes: nó.

Es una epidemia, una *passa*, una constelació de calamitats:

Tot va al revès de lo que correspon.

¿No som al mes d' Abril ara?

Pues ja ho veuhen: tan aviat fa calor com fret: aquí pe lrega, allí neva; mes enlá fa un sol que mata; en certs llochs ja hi ha tomátechs prime-renchs y en otras encare torran cas-

—Veyám, 'ara que tinch creü, quan me passeji per 'quí y 'm vejín la cinta al trau, si farán més cas de mí.

tanyas; á la matinata petém de dents y á la tarde suhém com camálchs...

Lo cel fa 'l boig: ara envía un ciclón que no deixa rastre de cent ó doscents pobles; després tira uns quants llamps que matan varios caps de bestia y tres capelláns; luego mou una tempestat que fa naufragar tot' una esquadra...

Es lo que 'ls deya. Tot vé de dalt: *de aquellos polvos...* etc.

Si 'l cel está desbaratat ¿cóm no ho ha d' estar la terra?

MATÍAS BONAFÉ.

TOROS.

LOS NIÑOS SEVILLANOS.

Faico y Minuto tenen un any més. Pero encare son *niños*.

Ells han obert la present temporada taurina, tenit de havérselas ab bestias de major calibre y de més malicia de lo que correspon, donada l' edat dels baylets de la quadrilla.

Los torets del diumenje prengueren picas, mataren caballs, foren capejats ab acert y sandunga, banderillejats ab certa còva, y casi sempre á mitjas y morts los primers ab poca fortuna—¡eran tan grossos!—y 'ls últims ab un brillo superior als anys de Faico y de Minuto, que semblavan haverse picat del amor propi y treballar á competencia, á veure qui guanyaría més orelles y qui reculliria més cigarros.

Resultat: la *corrida* ó la *cursa*, (com diu *La Renaixensa*, primer francesa que castellana) deixá plenament satisfet al públich que omplía la plassa gracias á la baratura dels preus

Tothom al sortir deya lo mateix:

—Pochs rals y bén empleats.

PEP BULLANGA.

MAY MES. (?)

Al desgraciat tresillayre tarrassench, Joan Pagatayre.

Apreciat Joan Pagatayre:

Tú t' has cregut que ningú es més desgraciat que tú; jo trobo que no n' ets gayre.

Y puch probartho ab poch mots, sens que 'm costi molt ni poch: tú sols perts jugant á un joch; pro jo tinch desgracia en tots.

L' infortuni es un fulano que de petit me doblega. Tú ab l' apellido tens pega Pagatayre... fa pagano.

Més has trobat lo remey, si del joch al fi t' apartas; fes com jo, en qüestió de cartas, *no quito ni pongo rey*.

Desde qu' anant á la baixa, me privá de jugá 'l metje, que no pateixo de fetje ni 'm resseno de la *caixa*.

Que te 'n desprenguis, t' ho aprobo pro que t' ho miris no 'm quadra: porque l' ocasió fa 'l lladre, y 'l qu' es lladre... al fi va al *robo*.

Jo á las festas vaig á l' hort á da un passeig, mitj esquerp,

buscant una pell de serp,
que diu que fa venir sort.

Dono *voltas* á tot pasto,
perque á *punt* ningú m' iguala;
y encar qu' ho agafi á *la mala*
may vaig á *entravessá 'l basto*.

Jo, ja ho tenia pensat,
si estessis per' qui aniriam
tots dos, nos *endossariam*,
ab prou que 'ns han endossat.

Si l' *oro* 'ns convingués molt,
faríam la *copa* sola,
ó rodariam la *bola*.
guaytant las *postas* de sol.

Si la volta fos forçada,
tenint lo *basto* ó l' *espasa*,
podriam sortir de casa
y voltá 'l *coll...* de *Moncada*.

Mès com que tú ets de *Tarrassa*
y jo soch de *S. Martí*,
ni tú y jo 'ns podém uní'
ni puch ocupar ta *plassa*.

Pensa en mí y no estigas trist
y sempre pots disposá'
del teu amich que temps ha...
que may te deu haver vist.

P. D. Imita 'l mèu punt,
que jo no vull jugar més,
s' enten, si no tinch dinés,
que si 'n tinch... sempre faig un.

M. BADÍA.

LLIBRES.

JUDAS DE KERIOT.—*Poema dramàtic* de FREDERICH SOLER.—Ha exit ja la primera part de aquest poema, qu' es la representable. L' edició es luxosa: forma un tomo en quart enquadernat en una artística cuberta. L' autor ha adelantat la publicació de aquesta part primera, qu' es la que 's representa en lo *Teatro Catalá*, pera satisfer l' legítima curiositat del públich.

En bréu sortirá á llum la part segona del poema qu' es la que completa 'l pensament del poeta, impresa en las mateixas condicions de la primera.

Nos ocuparém de aquest llibre en un dels pròxims números; avuy no tenim prou temps ni l' espay necessari pera ferho.

RATA SABIA

PRINCIPAL.

Després de una llarga temporada de tenir tancadas las portas, s' ha animat al calor de la reputació de 'n Vico, que aparequé diumenje ab la cara enmascarada: feya l' *Otelo*.

L' *Otelo*, de Retés, es l' obra de Shakespeare sense 'l desordre genial que la caracteriza. Oprimida dintre dels motllos de la manera castellana 's deforma llastimosament, se debilita. Si l' ilustre poeta anglés la pogués veure, tal volta exclamaria indignat:—¿Qui es que s' ha atrevit á aixalar al geni?

Aixís y tot, Vico 'n fa una creació 'l día que 's

proposa lluhirse: diumenje s' ho proposava y 's sortí ab la sèva alcansant una de aquellas ovacions frenéticas y entussiasas que son lo prelude de una temporada fructuosa.

Compartiren ab ell los aplausos del públich lo Sr. Donato Jiménez que interpretá ab acert lo paper de Yago y la Srta. Calderón que féu una Desdémona bastant discreta.

Dilluns va tocarli 'l torn á n' en Ricardo Calvo que, després de la mort de son germá Rafael, ha rebut per dret d' herencia l' alternativa de primer galán. A n' en Ricardo Calvo no li falta talent y ductilitat pera eixir airo de son empenyo, com ho demostrá desempenyant lo protagonista de *Jorje el armador* ab acert y desembrás. Fou aplaudit en los principals passatjes del melodrama, una de las glorias del vell Calvo.

LICEO.

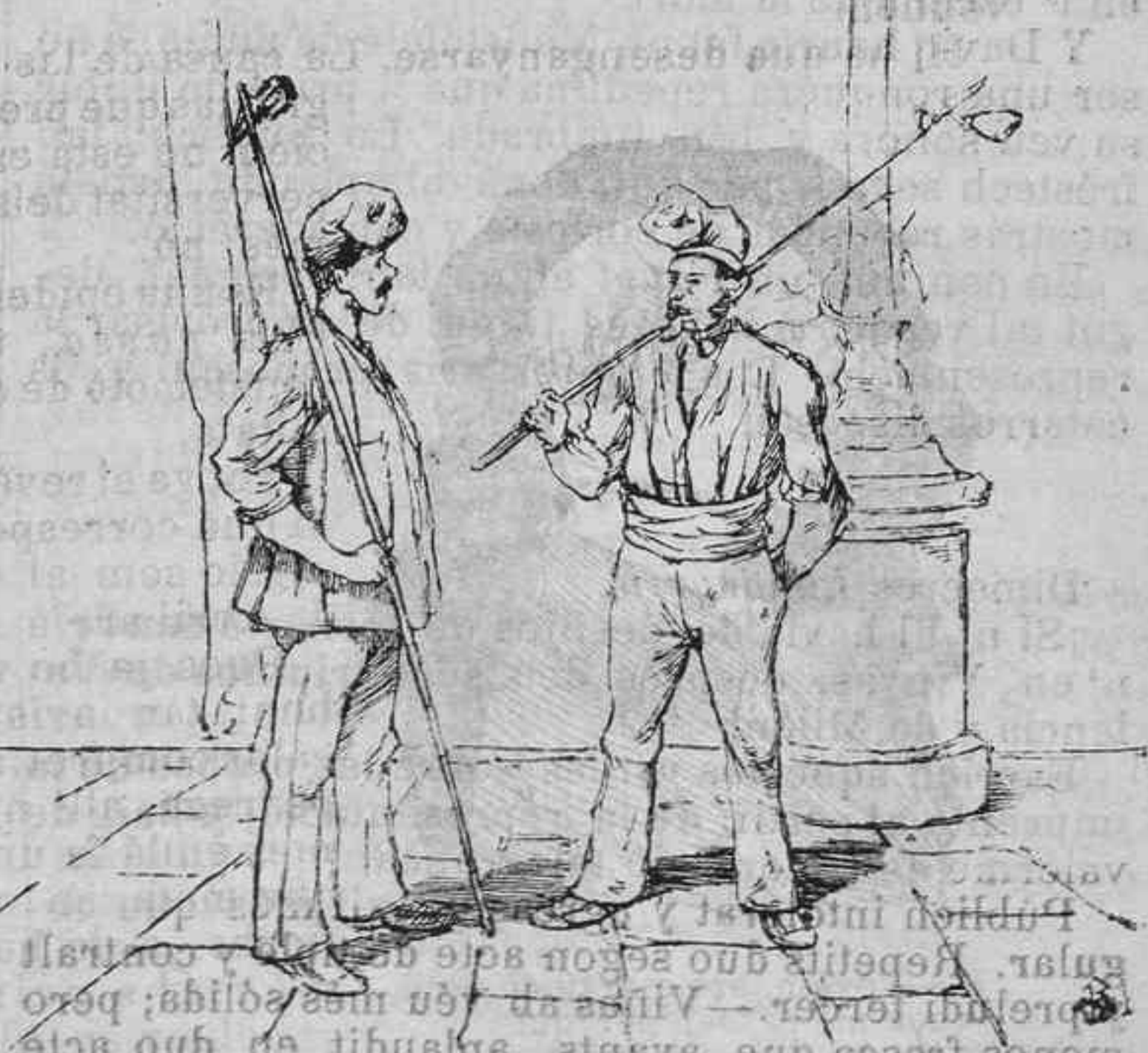
S' havia anunciat que l' ayrosa *Carmen* de Biret obriria la marxa; pero *D. José*, malgrat lo clima de Sevilla, agafá un catarro, 's posá afónich, y ab molt acert s' aplessá la representació, que no era del cas que 'l públich de Barcelona, per culpa de una indisposició passatjera, hagués d' entendres ab un De Marchi, distint del que tan festejat va veures durant l' anterior temporada.

Pera sortir del pas s' improvisá una representació del *Faust* fent la *Medea* Borelli lo sacrifici, qu' es de agrahir, de debutar ab una ópera que no es la que més s' acomoda á sas facultats de cantant dramática. Aixís y tot féu gala de son extraordinari talent, demostrant que l' art de cantar tots los géneros no tèn secrets per una artista de la sèva válua.

Res més que regulareta la Srta. Fábregas.

Y aném ara al tenor Gennari, aquell mateix cantant que acompanyava á la Nevada. No li faltan qualitats, per més que son cant adoleix de certa falta d' expansió, de certa monotonia filla tal vegada del respecte que inspira un públich tan exigent com lo del Liceo.

ARTISTAS EN VAGA.

—Jo pensava aná á París...
—A pintar? Ja has fet salat...
—Potser per la Exposició...
—¡Ca, no! Ja está tot pintat.

Llopets de mar. (Aparites del natural, per N. Vazquez).

Los Mendez Nuñez del porvenir.

Per enflarse, tan en mar com en terra, 's necessita un apoyo.

—Què faràs tu 'ls diumenjes a la tarde, quan siguis capitá de barco?
 —Cantaré y ballaré ab las flamencas de á bordo.
 —¿D' hont las treurás las flamencas?
 —¡Oh! Faré disfressar al *cussiné* y al *nostramo* de dona.

Laban, en lo paper de Valentin, estigué á molt bona altura, fentse aplaudir extraordinariament en l' escena de la mort.

Y Daviq hauria fet un Mefistófele de punta, á no ser una ronquera repentina que 'l privá de lluhir sa veu sonora y ben timbrada. Lo públich, tan fréstech segons per qui, doná al aplaudit artista mostrars repetidas de cortesia y consideració.

En conjunt, un *Faust* algú tant desigual, degut tal vegada á haverse tingut de improvisar la representació. Los empresaris proposan y 'ls catarros disposan.

Dimecres *Lohengrin*.

¡Si n' hi havia de desitjos de tornar á sentir á n' en Vinyas, després dels seus triumsos de Valencia y de Milán!

Escrich aquestes ratllas sobre las probas de la imprenta al sortir de la representació, y haig de valerme de la concisió telegráfica:

Públich intolerat y agressiu: éxit més que regular. Repetits duo segon acte de tiple y contralt y preludi tercer.—Viñas ab véu més sólida; pero menos fresca que avants, aplaudit en duo acte ters y raconté. Hi há que jutjarlo en un' altra representació en qu' ell y 'l públich estigan menos nerviosos.

ROMEA.

Judas á tot pasto: cada día *Judas*.

L' obra va cridant gent y no dupto que se sostindrà molt temps en lo cartell. Deixant apart lo séu mérit literari, la producció está presentada ab luxo, ab un decorat espléndit y ab trajos sumament vistosos.

La costúm en lo cambi de las decoracions dona per resultat que 'ls intermedis qu' en las primeras representacions eran interminables, sigan avuy breus, de manera que poch després de la mitja nit la representació queda acabada.

En totas las representacions que s' han donat fins ara, l' autor ha sigut cridat distintas vegadas á las taulas.

ESPANYOL.

Es lo teatro dels estrenos; tatxar á la companyia valenciana de falta de activitat sería una injusticia.

Diumenje á la tarde debutá ab *Niña Pancha* la Srta. Delgado dotada de condicions gens despreciables, que madurarán ab la práctica y l' estudi.

S' estrená després *Un capitá de cartó*, qu' es una de tantas gatadas en que abunda 'l repertori valenciá.

Segon estreno: *La gatita del cura*, excelent remey contra 'l mal humor.

Estreno tercer: *Cada hù de son temple*, come-

dia en tres actes del fecundo Escalante que revela un gran coneixement del mecanisme escénich. Posada en escena pèl Sr. Soler secundat dignament per las Sras. Aparicio y Mari y 'ls dos germans Bolumar, alcansá molt bon éxit, tan que 'l públich demanava ab insistencia qu' eixis l' autor á las taulas.

TIVOLI.

La companyia de 'n Ducazcal ha comensat molt bè.

Dos obras li hem vist: *La tempestad* y *La Marsellesa* y en las dos reculliren los artistas aplausos merescuts.

La Franco de Sala, en Bergés y en Bueso eran ja coneguts del públich de Barcelona en la mateixa obra que serví pera 'l debut de la companyia, y l' esmero ab que la representan havia de valerlos la mateixa bona acullida que aquí trobaren en anteriors temporadas.

Ab lo paper de *Robert* debutá la Sra. Fabra, que té una véu bastant voluminosa y una figura simpática.

Diversas pessas sigueren rebudas ab aplauso, havent hagut de repetir-se lo grandió concertant del segon acte.

Ab la *Marsellesa* se presentá per primera vegada la tiple D.ª Enriqueta Naya, que desde la

preciosa romana del acte primer, cantada ab sentiment y delicadesa se 'n endugué l' aplauso del auditori, continuant mereixentlo en lo restant de la representació, lo propi que la Sra. Fabra y 'ls Srs. Bergés, Soler y Guerra.

Los aficionados al género esperan ab interés l' estreno de *La Bruja*, que s' anuncia per avuy divendres.

La Bruja ha sigut un dels éxits de las últimas temporadas: ha donat en poch temps la volta á Espanya, y únicament á Barcelona no hem tingut encare ocasió de apreciarla, dat lo propósit, pròxim á realisarse, de que la cantés aquí la mateixa companyia que á Madrid va estrenarla.

NOVEDATS.

Lo drama *El cardenal y el Judío* ó *La Hebréa* presentat ab propietat y esmero sigué molt bè rebut pèl públich que frequenta 'l *Teatro de Novedats*.

Actualment la companyia Tutau té en estudi 'l melodrama *La patizamba* y la interessant comedia de Sardou *Serafina la devota*, qual protagonista correrá á càrrech de la Sra. Mena.

CATALUNYA.

Casa editorial es una producció á la madrileña com tantas altras qu' entretenen al públich

dels teatros per horas; una sarsueleta ni molt important ni completament despreciable, una mitjana, que ve molt bè, colocada entre *Certamen nacional* y *Oro, plata, cobre, y... nada*, los dos espectacles que figuran y es probable figurarán en lo cartell mentres duri la present temporada.

Obras en porta: *Al pan pan, y al vino vino y Un vaso de agua*. ¡Pá, ví y aygual... ¿Quán nos donarán carn?

CALVO Y VICO.

També aquí se segueixen las petjadas de *Eldorado*. Obras curtas, frívolas y alegres: aixó es lo que vol lo públich, y se li donan obras alegres, frívolas y curtas.

Prescindim de *La Vieja* y de *El grumete*, sarsuelas poch menos que anti-diluvianas, que serviren pera 'l debut de la distingida tiple D^a. Ana Ferrer, en las quals demostrá una vegada més sas bonas condicions de cantant, fent en la primera un trino digne de una *prima donna*.

Lo públich del día prefereix á las sarsuelas antigas y plenas de bona fé, un poti-poti titulat *Los inútiles*, y un altre poti-poti que porta 'l títol de *Zaragoza*.

Los inútiles que havían passat poch menos que inadvertits en l' escena del *Principal*, han alcançat á Calvo y Vico un éxit extraordinari. Tenen relléu, moviment y algunas pessas de música de las que s' enganxan al oído, en especial las coplas picarescas que canta ab gran intenció la Sra. Perez, coplas capassas d' encendre un misto sense cabessa.

En quan á *Zaragoza* se descubreix desde 'l primer moment qu' es fill de *Cádiz*, sense igualarlo de bon tros. Los gaditans se batían ab los francesos cantant seguidillas; los zaragossans s' hi baten cantant jotas y resant á la *Virgen del Pilar*. Un devassall de patriotisme exagerat, ridícul, bufo ab acompanyament de tiros y canonadas, ab las extravagancias de un frare llech famélich, ab molts fochs de bengala entre 'ls bastidors y molta sargata sobre la escena.

Lo públich riu y aplaudeix... y estich segur que si 'ls francesos vejessen aquesta obra, lluny de ressentirse, també riurían.

N. N. N.

CARTAS D' UN MORT Á UN VIU.

V.

ULTRA-TOMBA, (SENSE FETXA.)

Ho veus, amich Patrici? Ja t' ho deya 'l altre día: mal fet de publicarlas. Aquestas cartas mèvas no havías de donarlas. En Gomila las posa, y al posarlas se creuhen que son sévas. Va vindre l' altre día un xicot que morí de pulmonía, y parlant de *follies y romansos*, va ensenyarme un paper escrit per *gansos* que 's creuhen que las cartas que t' escrich son del copista. ¿Veus? Es lo que t' dich. Quan jo era viu y feya alguna cosa, ja fos en vers ó en prosa, alguns crítichs d' aquests d' estar per casa, m' arremetian y 'm tractavan d' ase.

L' un cop, que si imitava á 'n Pau ó en Pere; l' altre cop, que hi trovaban poca solta; si ho feya en castellá, m' esbalotavan; si ho feya en catalá, d' igual manera.

¡Ben fresch está 'l qui escolta á aqueixos ratolins de carbonera!... Y, ¿veus?, avuy m' alaban; pero indirectament, amich Patrici; es á dir, que 'l que faig ho atribuheixen á un altre. Dèu me vall causa desfici! ¡no sé si l' odi, ó bè 'l desdeny mereixen! Creume, no ho fassis públich lo mèu. Pensa que hi han molts *mossegaires*; déixau corre; la gloria no m' halaga: ¡tontería! Avuy es quan comensa lo mèu cervell á veure clar, que un día vaig pretenir renom. . perque prenía per gran vritat aqueixa *bola* inmensa.

He vist en Fivaller: bona persona. Hem parlat de la culta Barcelona, del vostre Ajuntament... ¡Quína masega! —Aque'l poble val molt;—m' ha díft—«Espero tant sols, que certs patricis de *mantega* vinguin aquí. Ja está en *Pere Botero* avisat per quan truquin á la gloria. ¡Ja 'ls valdrá 'l merescut la seva historia! —¿Qué coneix aquells mestres?

—Un xich massa: molt *bombo*, molt *farol*; ¡quín Municipi! Ab tants caps com hi ha, que son carbassa, no es estrany qu' aquell poble se 'n atipi. —Han fet l' Exposició...

—Sí, una gran cosa; pero. . pero...

—¿Qué hi diu? —¿Qué vol qu' hi diguit qu' han contret una carga fatigosa.

—*Don Rius* es molt trempat.

—Y bè, que ho sigui.

—¿Está enterat vosté?

—Jo ho crech, *borrangol*!

—Ell fa cosas molt grans. Ja veu, 'l poble li déu molt de renom y d' importancia.

—¡Ca, home, cal tot aixó ha estat petulancia: lo qu' en Paco ha buscat, poder ser noble.

—Ja 'l tenen fet marqués.

—¡Ecco il problema!

lo que li dich, molt boato.

Y encare, ¡viva Déu! lo qu' á mi 'm crema es alló del retrato.

Miri: modestia apart, crech que valía jo algo més qu' aqueix pobre tarambana, y crech qu' ell no faría

lo que jo per la terra catalana.

Y, no obstant, tot y estant al candelero

no 's va dur mon retrato al consistori;

vaig morí, y van passar molts anys. Y al ferho

va ser ab més quietut, sens rebombori.

¡Y veure 'l tan inflat á n' aquest home

escoltant als babaus qu' allí 'l rodejan,

que 'l declaran ilustre y me 'l marejan,

y li arman eixa broma

de penjá 'l seu retrato fet al oli

allí, en aquell saló qu' ha d' esse un temple...

¡Vaja, que no hi ha exemple

d' un ser tan engrehit y pipioli.

Si ho arriban á fer, per sort irada,

crido á Júpiter, vaig y una centella

qu' enruni. ¡llamp del cell! l' estatua aquella

que van posarme allí á la portalada.

Ma figura lleal, ni sent de marbre

ó pedra, ó terra cuyta, vull que 's rossi

ab aqueixos babaus plens de fumera

que 'l patriotisme prenen per montera

y fan de *tios-Nelos*.

—Mal negoci.

Vosté, ab aixó, m' apar que s' hi capfica.

—Home, hi penso una mica.

—No 'n fassis cas.

—No 's cregui, no m' apura;

perque 'ls edils d' avuy, mal m' está 'l dirho,

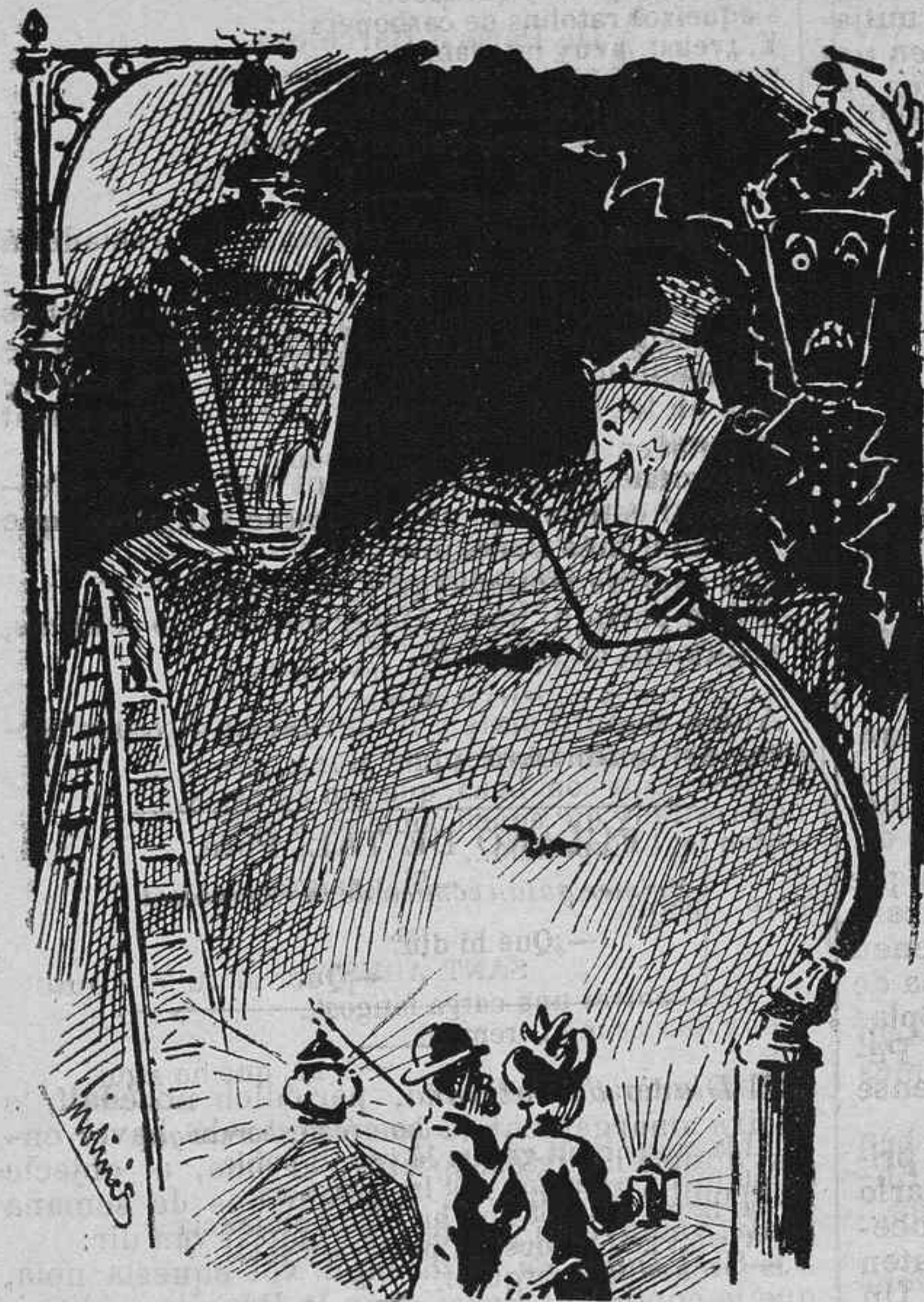
son tots de *tiro-liro*;

una caricatura

—Se 'ls acaba l' arrós, ¿ja ho sab?

—Cuidado, si n' ha estat de acertat aquest Mellado!

LO GAS AL ELÉCTRICH.

—¿Dius que jo faig mala cara?
Tú en cambi, molts vespres fas
uns salts y unas pampallugas
que may las ha fet cap gas.

Aixís perdrán lo vici;
s' acabarán los techs y aquest tinglado
dels concejals d' ofici.
—¡Pobres de 'n Masvidal y en Fontrodona!
—¡Adiós, techs de Moncada!
Potser quedi salvada
d' aquests rosechs la pobra Barcelona.

Adéu, Patrici, adéu!... procura viure,
si vols; jo, conseqüent, tornaré á escriure.

Per la copia.

S. GOMILA.

Galanment invitat pèl Sr Tomasino, vaig as-
sistir dissapte á la inauguració del ascensor del
monument á Colón.

Rigurosament l' acte del disapte no sigué inau-
guració, ja que 'l catalá ilustre, al baixar, digué
qu' era aquella la sexta ó la séptima vegada que
hi havia pujat, afegint que no 's cansaria may de
contemplar á Barcelona desde aquella altura.

¡Y encare dirán que D. Francisco no té una
gran altesa de miras!

Pero aném al grá.

Lo subterrani del monument está molt
bèn aprofitat, ab la instalció de una má-
quina de gás y una máquina hidráulica
que aixeca l' ascensor y ab un preciós
salonet d' espera, artísticament decorat
pèl Sr. Oliva, gran especialista en imita-
cions antigüas. En lo salonet s' hi venen
fotografías del Sr. Esplugas.

Una doble escala de ferro conduheix á
la plataforma del ascensor, lo qual simu-
la una cámara circular molt elegant.

Lo moviment del ascensor es molt
suau. Tres canons, l' un ficat dintre de
l' altre á tall de ullera de llarga vista, van
desarrollantse successivament elevant la
cámara per l' interior de la columna. Un
cop á la cima, sota la mitja esfera dau-
rada que sustenta la gran estatua de Co-
lon, l' ascensor se para, y 'l visitant dis-
fruta de un espay capás pera divuyt ó
vint personas, y pot donar la volta y
contemplar los distints aspectes que ofe-
reixen la ciutat y 'l port.

Res més preciós que aquellas vistas.

Desde tal altura s' aprecian detalls de
la ciutat que no 's veuhen d' en lloch
més.

Y encare las perspectivas s' aixampla-
rán, al reanudarse las ascensions, avuy
suspesas, per donar lloch als treballs ne-
cessaris pera aixamplar las finestretas
que serveixen de punt de mira.

Un detall curiós; dissapte, per efecte
del vent, la gran columna de ferro osci-
lava de una manera sensible.

No hi ha que alarmarse: la oscilació es
una proba de la seva solidés.

¡Pogués estar tan ferm D. Francisco
en l' arcaldia!

Lo dijous Sant molts dels regidors,
D. Francisco 'l primer, s' entregaren á
actes de devoció propis de semblant diada.

Alguns, y D. Francisco 'l primer, fins anaren
á confessarse de sas culpas y pecats... á fer bu-
gada de la conciencia.

¡Quí hagués pogut ser confessor, per férlosho
dir tot... lo dels tarugos... lo de las llistas electo-
rals... lo dels ápats... lo de la higiene!...

Y sobre tot ¡quí hagués pogut ser confessor
per imposarlos una bona penitencia!

«Resin una part de rosari y evitin totas las
ocasions de pecar: no s' acostin més á la Casa
gran.»

Quan sortia de la Catedral, alguns curiosos se
posaren á observar á veure qué faria 'l marqués
de Oler-endolas, al passar per davant de la taula
de petitori, presidida per algunas damas de l'
aristocracia.

Perque en aquests actes benéfichs es ahont se
coneix lo rumbo de las personas.

D. Francisco 's ficá la má á la butxaca de la
hermilla... (gran sensació) se tragué una mone-
da .. (la sensació continua) y la depositá en la
safata.

¡Era una moneda de dos pessetas!

Comentarios:

¡Si fos tan económich, quan se tracta dels inte-

ressos de Barcelona com quan es qüestió de la seva butxaca, qué n' aniríam de bè!

«Ni quito ni pongo rey»: coplo á *La Nación*:

»Ab motiu de la venta del Principal circulan certs rumors dels quals no surten massa ben paradas certas personalitats.

»Se parla de *primas* ofertas?

»Nos resistim á creurho.

»Pero la manera com se tracta de portar á cap la venta dona lloch á certa classe de suposicions.»

De manera que 's parla de *primas* ofertas.

¿Y no hi haurá medi de que á las tals *cusinetas*, si es qu' existeixen se 'ls vejés la cara?

Aixís tal vegada, per l' ayre de familia, coneixeríam si son nobles ó plebeyas.

Un rumor que desitjaríam no tingués confirmació.

Lo célebre tenor Gyarre sofreix una enfermetat en la laringe, que tal vegada l' impossibilitarà de tornarse á deixar sentir del públich.

¿No es una trista cosa que la celebritat de un artista depenga del major ó menor desenvolupament de un briá?

L' escena en una fonda de Gracia.

Lo mosso al amo:

—Miri, ara se 'n vá aquell senyor del quarto número tants. ¿No li sembla que avuy está més gras que ahir quan vá venir á la fonda?

—En efecte—respon l' amo—y la cosa es ben extranya: ¡qué dich extranya, impossible!... Engreixarse en la mèva fonda: sería 'l primer cas...

Resultat de l' observació del mosso y del fonda: que 'l parroquiá sigué registrat, trobantse que se 'n duya 'ls llensols del llit, caragolats al rededor del cós á tall de faixa.

Tan mateix lo parroquiá obrá una mica massa de lleuger. Ja havia de saber que á las fondas no s' hi cobran carns sinó que se 'n hi perden.

L' Ajuntament de Zaragossa ha demanat al govern que se 'l eximeixi d' entendre en la qüestió de la higiene.

¡Vaya uns escarafalls que fá l' ajuntament de Zaragossa!

¿No es veritat, senyors regidors de Barcelona?

Grans honors—«aunque inmerecidos», diria ell si havia de parlarne—acaba de rebre 'l ciutadà benemérit.

En primer lloch l' han nombrat vice-president de honor—com si diguessem: florero—del Congrés universal de institucions de Previsió, que ha de celebrarse á París.

¡Ell, l' home més *imprevisor* de la terra!

Segon honor.

Lo dia 11 de maig se celebrarà un gran banquet al Hotel de Ville de París, y li han dispensat l' obsequi de invitarlo.

Lo banquet serà de 680 á 700 cuberts.

Aixó no t' es de particular, diga lo que vulga 'l bobo de Coria.

D. Francisco vá invitar al Ajuntament de Pa-

rís; l' Ajuntament de París invita al arcalde de Barcelona, y en paus ab la cortesia.

De París á Barcelona
convits venen, convits van:
aquests ápats son rebrots,
dels ápats del any passat.

Lo suprimit teatro del Odeón s' ha traslladat á Sant Agustí.

A lo menos aixís ho donan á entendre algunas de las festas que s' han celebrat en aquella iglesia durant los días de la Semana Santa, exhortadas ab tot l' aparato exigit per son complicat argument.

La escena del derrumbament del mon s' efectuá ab tal estruendo que hi hagué senyoras que ab un xich més se desmayan.

Las cadiras se llogavan á 15 céntims.

Y á la porta hi havia xicots venent á 5 céntims, l' argument de la funció.

Aném seguint aixís y no tardarém á veure targetas del tenor següent:

<p>FULANO DE TAL, Pbre. Primer galán cómich de la Comunitat DE SANT AGUSTÍ.</p>

El *Diario de Cataluña*, periódich nomenclal, 's queixa amargament de que á pesar de haver enviat á totas las iglesias, una per una, al objecte de recullir la nota de las funcions de semana santa, vá haverhi parroquia ahont li van dir:

—Si 'l *Diari de Catalunya* vol aquesta nota, que la copíhi del *Brusi*, quan lo *Brusi* la publiqui.

¿Han vist res més terrible que aqueixa resposta?

Passar tota la vida defensant los interessos religiosos; ser més carlí que D. Carlos, y més papista que 'l Papa, y 'l dia que 's tracta de honrar á Deu Nostre Senyor, publicant la nota de las funcions que á las iglesias se li dedican, trobarse ab un capellá mal humorat, qu' exclama:

—Ja veurá, mestre: á vosté no 'l coneixém: aquí no coneixém sinó al *Diari de Barcelona*.

Diguin ¿no n' hi ha per calar foch á las iglesias y tirar la boyna *al foch*?

Lo dilluns de Pascua havia de celebrarse una batalla de flors; pero l' idea va morir en poncella.

L' ajuntament no está per flors, sinó per objectes més sustanciosos.

Y la batalla de flors es de tot punt imposible, si avants no se 'n efectua un' altra.

Una batalla de tronxos.

Un sabi extranjer ha descubert que 'ls entarugats produheixen fermentacions perillosas y cosos azo-sulfurats y alcaloides del grupo de las ptomainas y no se quinas paraulas més que no indican res de bó.

Més clar: un sabi extranjer ha descubert lo *microbi dels tarugos*.

¡Gran descubrimient!

Avants de que 'l sabi extranjer lo realisés ja

À LAS BAILARINAS: UNA PROPOSICIÓ.

Perque las personas castas
no vejin camas nuhetas,
¿no podrían arreglarho
sortint á ballá ab calsetas?

sabia tothom que 'l microbi dels tarugos té la forma de regidor d' ofici.

Estadística edificant.

Madrid, qual població no arriba á 500,000 ànimas, sosté la friolera de 10,000 puestos de begudas. ¡Un puesto de begudas per cada 50 madrilenyos! Després de tot, la cosa es natural. Com que á Madrid s' enrahona tant, s' agafa molta set.

De nou va realisar-se enguany al Palau de don Jaume la cerimonia de rentar los peus á dotze pobres

Després del lavatori vingué 'l dinar: un ápat de primera, á cinch duros cubert, á cárrech del restaurant Justin.

No puch creure que la intenció de D. Jaume siga riures de la miseria; ¿pero no 'ls sembla que un dinar de cinch duros servit á un pobre, que l' endemá tal volta no tindrà cinch centims per comprarse una arengada es un obsequi hasta cert punt irrisori?

Y després ¿quín estómach de pobre endarrerit, pot resistir, sense perill de una indigestió, un ápat de cinch duros?

Al palau real de Madrid se fá una cerimonia per l' istil; pero á cada pobre se li arregla una panera, y lo que no pot menjar allí, s' ho emporta á casa seva.

Aixó, al menos resulta més humanitari, que 'ls menjars de llop, que 's serveixen al Palau de don Jaume.

Per cert qu' el dinar de Madrid se componia de quinze plats y quinze postres, y en aquestas ab lo número 2 hi figuraven: *aceitunas*; ab la número 8, *nueces*; ab lo número 13, *pasas* y ab lo 14, *higos*. Es dir, tot lo menú de la cansò del *Noy de la mare*: pansas y figas y nous y olivas.

En lo gran Teatro de Lió s' ha introduit una novetat digna de imitarse.

Se tracta de suprimir las xiuladas que destarotan als debutants. Tot artista que debuta quedarà somés al fallo del públich, y aquest votarà per medi de papeletas

Terminada la funció 's fara l' escrutini, y la majoria de vots decidirá si l' artista es acceptable, ó si se l' envía ab la música á casa seva.

Vels' hi aquí una innovació que no vindria mal per evitar los escándols del Liceo.

Dos erradas de compaginació, degudas á dos comentaris trastocats, cosa tan fácil gracias á la precipitació ab que 's confeccionan los periódichs.

Primera noticia:

«S' ha casat fulano ab fulana.»

Comentari:

«No se sab á qué atribuirse aquest acte de desesperació.»

L' altre noticia:

«Ahir va tirarse de cap á mar una hermosa, nena de 18 anys.»

Comentari:

«Aquest faust succés uneix á dos de las familias més consideradas de la capital.»

Deya un filosof casulá:
 —Si m' heu de creure no deixéu may diners als amichs perque no 'us los tornarán. Antes que diners deixeuos la dona, que lo qu' es aquesta 'us la tornarán sempre.

En un judici de faltas:
 Lo jutje municipal al acusat, un home de mal aspecte:

—Se 'us acusa de que peguéu á la vostra dona.
 —Es veritat; pero consti que no li pego, sinó quan s' ho mereix.
 —Está bè; pero ¿per qué teniu que pegarli ab una barreta de ferro?
 L' acusat molt tranquil:
 —Per economia.
 —¿Per economia?
 —Sí, senyor, tal com li dich: si no emplehés la vareta de ferro, no guanyaría prou per mánechs d' escombras.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—E-mi-li-a.
2. XARADA-PROBLEMA.—Hu-mil.
3. ANAGRAMA.—Botas-Bastó.
4. MUDANSA.—Maig-Vaig-Faig-Gaig.
5. TRENCA-CLOSCAS.—Los polvos de la Madre Celestina.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Boulangier.
7. GEROGLÍFICH.—Per repunts las sastressas.

XARADAS.

1.

Com crech qu' ets intel·ligent en materia de comers, aquesta xarada en vers t' escrich, que diu lo següent:
 Hu-girat-tres, molts cops canta, la segona es una planta, ma tercera una vocal, quarta nota musical.
 La dos-prima poch gust dona si 's fa sentir en excés y al qui fa una obra dos-tres, se 'l tindrà per molt persona.
 Quart-girat-tres es en vers, y veurás si no 't sab mal, que fa temps que 'l mèu total es un llibre de comers.

CONDE DE MANGANESO.

II.

Quan la total va per l' ayre sas plural hu-tres movent, se dos-primer a ia vista pera descubrir l' aucell, y cayent sobre ell ab furia lo destrossa ab garra y bech.

SALDONI DE VALLCARCA.

ENDAVINALLA.

Si 'm vols buscar un moment veurás que la lluna 'm té, tota moneda també y la persona igualment.
 Vaig á darrera la creu y aixó que ciri no só.
 Vaja, que ma solució me sembla que clara 's véu.

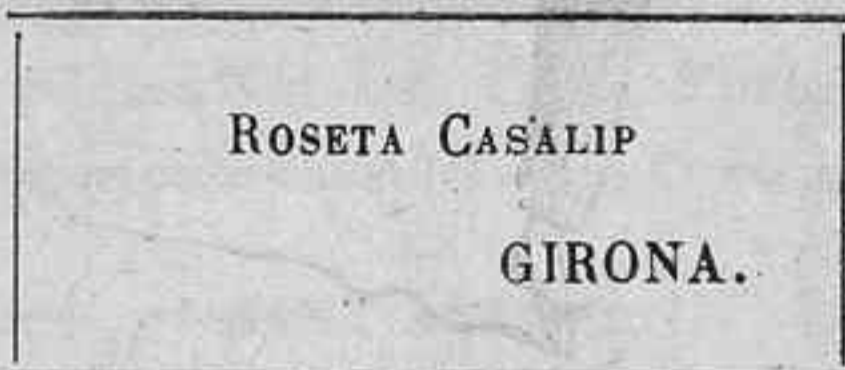
J. MORET.

MUDANSA.

—Eixa tot tan tot la feu una dona que ja es tot.
 —Pero es tot ¿vritat Cabot?
 —Molt: ni las que fa en Romeu.

TERENYINA SARRALENCA.

TRENCA-CLOSCAS.

Formar ab aquestas lletres lo nom de quatre poblacions catalanas.

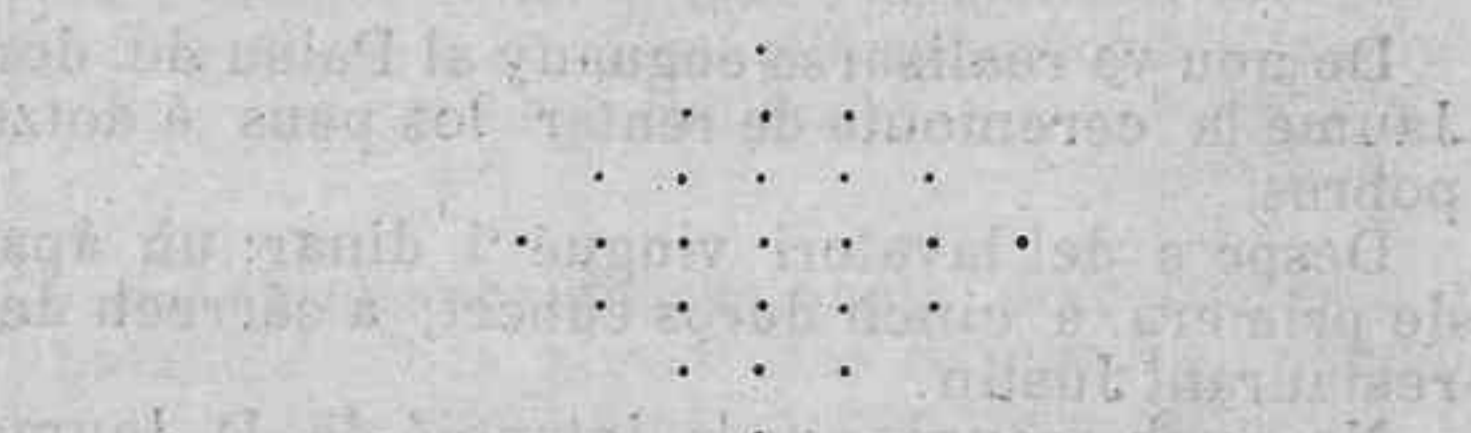
JOSEPH PEP Y C.^a

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Un afamat poeta.
- 1 2 6 4 7 8 2.—Poble catalá.
- 1 2 4 5 8 2.—Carrer de Barcelona.
- 1 2 6 6 7.—Un vehícul.
- 1 2 3 3.—Carrer de Barcelona.
- 6 2 3.—Moneda
- 7 6.—Un mineral.
- 7.—Vocal.
- 3 2.—Musical
- 7 1 2.—Animal de ploma.
- 1 2 8 2.—Per medir.
- 1 2 3 4 7.—Per veure.
- 1 7 8 4 2 3.—Carrer de Barcelona.
- 1 2 3 4 5 6 2.—En las máquinas.
- 1 2 3 4 5 6 5 6.—Un ofici.

UN CHORICERO.

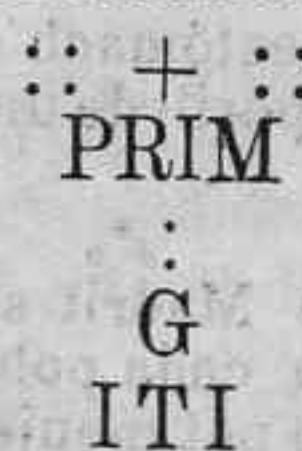
ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: Consonant.—2.ª, animal.—3.ª, poble de Catalunya.—4.ª, escriptor castellá.—5.ª, nom de dona.—6.ª, parentiu.—7.ª, consonant.

PAU MATALLOPS.

GEROGLÍFICH.

J. ALAMALIV.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.

LOPEZ-EDITOR, LLIBRERÍA ESPANYOLA

Obras recientemente sortidas á llum

JUDAS DE KERIOT

POEMA DRAMATICH

DE

FREDERICH SOLER

Un tomo en quart, Ptas. 3.

JORGE OHNET

BATALLAS DE LA VIDA

EL DOCTOR RAMEAU

Un tomo en 8.º magníficamente impreso, Ptas. 3'50.

PIERRE LOTI

Madame

CRHYSANTEME

Un tomo en 8.º, Ptas. 2'50.

HENRY DE KOCK

El maestro de escuela.

Un tomo en 8.º con cubierta en colores, Ptas. 1.

D. ANTONIO DE VALBUENA

(MIGUEL DE ESCALADA)

Fé de erratas del Nuevo Diccionario de la Academia

Tomo 2.º—Ptas. 3.

PÁGINAS RUSAS

POR

LEON TOLSTOI

Tomo 36 de la Biblioteca Selecta

Ptas. 0'50.

Juan Gomez-Landero

COLMOS Y COLMILLOS

CON UNA CARTA DE

D. SANTIAGO DE LINIERS

ilustraciones de la Cerda

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

BIBLIOTECA MORAL, CIENTÍFICA Y LITERARIA

AVENTURAS

DE

ROMAN KALBRIS

POR

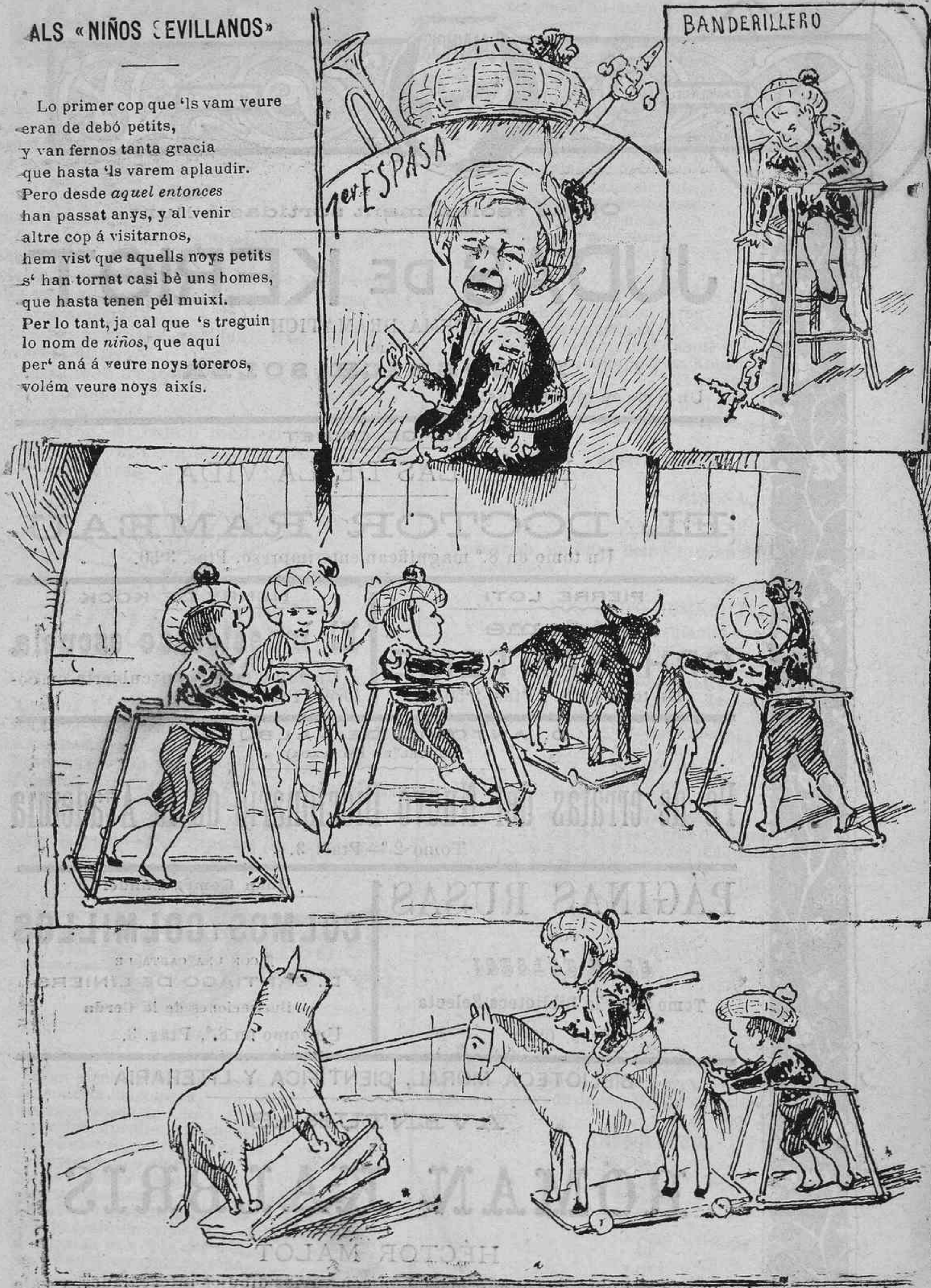
HÉCTOR MALOT

Forma la obra dos cuadernos en 4.º con varios dibujos intercalados, y vale Ptas. 2.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mátuo, 6 bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. Ne responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

ALS «NIÑOS SEVILLANOS»

Lo primer cop que 'ls vam veure
 eran de debó petits,
 y van fernos tanta gracia
 que hasta 'ls varem aplaudir.
 Pero desde *aquel entonces*
 han passat anys, y al venir
 altre cop á visitarnos,
 hem vist que aquells noys petits
 s' han tornat casi bè uns homes,
 que hasta tenen pèl muixí.
 Per lo tant, ja cal que 's treguin
 lo nom de *niños*, que aquí
 per' aná á veure noys toreros,
 volém veure noys aixís.

HECTOR MALOT